

مام جەلال

جیگری سەرۆکی سۆسیالیست ئینتەرناسیونال

یەکییتی نیشتمانی کوردستان

ئەندامی ھەمیشەیی

* ناوی کتیب: مام جەلال جیگری سەرۆکی سۆسیالیست

ئینتەرناسیونال ...

* نامادەکردن: مەکتەبی بیروھۆشیاری

* نەخشەسازی و بەرگ: فەھمی جەلال

* تایپ: نیاز، شاناز، کوردستان، جوان، ھەریم

* تیراژ: ۲۵۰۰ دانە

* چاپی یەکم: سلیمانی ۲۰۰۸

* ژمارەى سپاردن: (۱۴۴۱) ی سالی ۲۰۰۸ ی وەزارەتی رۆشنبیری

* ژمارەى زنجیرە: (۲۵۸)

* چاپ: دەزگای چاپ و پەخشی ھەمدی

بلاوکراوەکانی مەکتەبی بیروھۆشیاری (ی.ن.ک). سالی ۲۰۰۸

نامادەکردن

مەکتەبی بیروھۆشیاری

مەکتەبی بیروھۆشیاری (ی.ن.ک)

سلیمانی - گەرەکی سەرچنار - ۱۲۱

کۆلانی - ۴۴

ژ.خانوو - ۱

www.hoshyari.org
govarynovin@yahoo.com

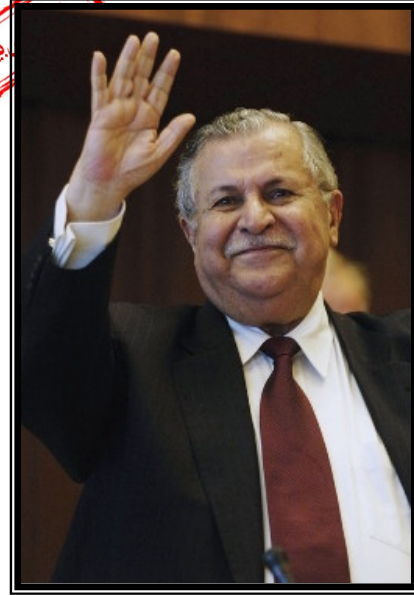
بەناۋى خۋاى بەخىشئەو مېھرەبان

ھاۋرپى ئازىز جۆرچ پاپاندرىۋ

ھاۋرپى ئازىز لەيس ئەيالا

ھاۋرپىيانى ئازىز.

سلاۋىكى گەرمەتان لىدەكەم ۋە ھىۋاى سەركەۋەتن بۇ كۆنگرە رەسەنەكەتان دەخۋازم لەبەدېھىيانى ئەركە جۋامپىرانەكانىدا، سەرفرازىشەم رابىسپىردىم لەبارەى كاركرن لەپىناۋى جېھانىكدا، كە بەئاشتى بىزى ۋە لەبارەى چارەسەكرنى ناكۆكىيەكانى ۋە نەھىشتى نائارامى قسەبەكەم. ئەم ئەركە ئامانجىكى مرۇقايەتى بەرزى ئەۋتۇ بەرجەستە دەكات، كەزۇر دەمىكە مرۇقايەتى لەپىناۋىدا خەباتىكردوۋە، بەتايبەتى پاش جەنگى دوۋەمى جېھان ۋە ئەو جەنگە ناۋچەپىانەى بەدۋايدا ھاتوون، كە بەھۋى ئەو جەنگانەۋە مرۇقايەتى زىانى مىليونان ئادەمىزادى لەدەستداۋە سامانىكى بىشومارى گەلان ۋە ۋلاتان بەفپىرچوۋە پەلامارى چەندىن سىماۋ مەلئەندى شارستانى درەوشاۋەى ئەۋتۇ دراۋە، كە مرۇق لەدروسىكردىناندا داھىيانى كرددوۋە. لەم سەردەمەى ئىستاشماندا كەسىماكانى جېھانگىرى دەرکەۋتوون ۋە گەلئەبوون، ئەم ئامانجە بەرزە بوۋەتە ئەركىكى پىرۋزى لەدۋاخستن نەھاتوو. سىماۋ روالئەتەكانى جېھانگىرى

دەقى ۋتەى سەرۇك مام جەلال

لەبەردەم كۆنگرەى SI لەئەسىنا

رۇزى ۲۰۰۸/۷/۱ سەرۇك مام جەلال سكرتېرى گىشتى يەكىتى نىشتەمانى كوردستان ۋە جىگىرى سەرۇكى رىكخراۋى سۇسىالىست ئىنتەرناسىيونال SI ۋتەى يەكى لەبەردەم كۆنگرەى ۲۳ى رىكجراۋەكەدا لەئەسىناى پايئەختى يۇنان پىشكەشكر، ئەمەش دەقى ۋتەكەپە :

لەپەرەسەندى خېراى تەكنۇلۇژىيە گەيەندى زانبارى و
كۆمپانىيا فرەپەگەزەكان و چىرپوونەو و ئاۋىتەپوونى
پىشەسازىيە چوونىيەكەكان و سەرۋەرىي بازارى سەرمايەكارىي
لەدنىاۋ بەپىرەوچوونى پىداۋىستىيەكانى سەردەمى نوئ
لەبوارەكانى سەقامگىر كەردنى ئاسايش و ئارامى و بلاۋ كەردنەو و
پەنسىيەكانى ئازادىيەكان و بەھا دىموكراسىيەكان و مافەكانى
مىرۇفدا خۇيان نواندوۋە، ھەموو ئەمانە وادەخوزن ھىنانەدى
ئەم ئەركە پىرۇزە بۇ قازانجى مىرۇفايەتىي ئەوپەرى پىۋىست
بىت. ئەو و بەئەنجامگە ياندىنى ئەم ئەركەش سانا دەكات،
ھاۋسەنگىي ھىزەكانى ترسە لەدنىادا كەعەمبارى چەكە
ئەتۇمى و رۇكىتتىيەكان نامازەى بۇ دەكات، بەجۇرئەك لەپووى
عەقلانىيەو وادەكەن مەحالبىت جەنگىكى جىھانى لەنيوان
دەۋلەتە گەورەكاندا بەرپاكرىت.

ئەوروپا كەئانگەردان و گۇرەپانى جەنگە جىھانىيەكان بوو،
بەھەنگاۋى خېرا بەرەو تەواۋكەردنى يەككىتتىيەكەى خۇى
رەوتدەكات، لەرپىگەى فراۋانكەردنى بازارە ھاۋبەشەكەى و دراۋە
يەگگرتوۋەكەى و ھەرشتىكەوۋە كەبىتتە ماىەى تىپەراندىنى
پاشماۋەكانى ئەو مىراتە مىژوۋىيە سەلبىيەى خۇى كەناكۇكى
چەكدارو دوزمانىيەتىي مىژوۋىيە خەسلەتى ئەو مىراتە بوو،

ئاسىياش بەرەو گرتنەبەرى سىياسەتى تەبايىن و ھارىكارى
لەنيوان دەۋلەتانى خۇى و سىستە سىياسىيەكەيدا مىلەدەنىت.
لەمپوۋەو كۆمارى گەلى چىن كەتوانايەكى مىرۇيى و
وزەيەكى ئابوۋرىي گەورەو رىزەيەكى سەرسوۋرەنى گەشە
بەخۇۋە دەگرىت، ھەرچى زىاتر بەرەو چارەسەركەردنى
ناكۇكىيەكانى خۇى لەگەل ناۋچە لىياخىبوۋەكانى
دايدەشكىنىت، وەكو تايوان كەجاران و ئىستاشى لەگەلداىت
بەشكىبوۋە لەنىشتەمانى چىن، ئەۋىش لەرپىگەى شىۋازە
دىپلۇماسى، و سىياسىيەكانەو، نەرمىيەكى ئەۋتۇشى نىشانداۋە
كەگەشىتوۋەتە رادەى قىۋولكەردنى دوو سىستەى كۆمەلەيەتىي
لەچۋار چىۋەى يەك دەۋلەتداۋ دەستەبەركەردنى ئەۋپەرى
ئازادى و دەسلەتتى بۇ ئەو ناۋچانە. لەخۇرەلەتتى ناۋەراستى
خۇشماندا مۇلگەيەكى خەتەرنەكى جەنگەكان بەلەناۋبەردنى
دىكتاتۇرىيەتى سەدامى رىشەكىشكراۋ كەجەنگى لەناۋبەردنى
دژى گەلى عىراق و جەنگى دوزمىنكارانەى دژى ھەردوۋ دراۋسى،
كۆمارى ئىسلامىي ئىران و دەۋلەتى كۆپتى برا بەرپاكرەدبوو،
ئەۋەبوۋ بەھۇى ئەو جەنگانەوۋە سەدان ھەزار كەس كوزران و
ھىندەى ئەۋانىش برىندارو كەمئەندام و سەدان ھەزاركەس
بىۋەژن و بى باۋك مانەوۋە بەسەدان ھەزارمىليۇن دۆلارى
سامانەكانى خۇرەلەتەمان بەھەدەرچوون و كاۋلكارى و

وېرانكارىيەكى ئەوتۇيان لەغىراقدا بەدوای خۇياندا جېھېشت،
كەچەندىن سال و كۆششكى گەرەو مليۇنان دۆلارمان يېلپىستە
بۇ ئەوۋى سەرلەنۇپى بىياتىبىننەوۋە ئاۋەدان و ئازەى
بكەينەوۋە.

ململانئى عەرەب- ئيسرائىل بەرەو دەستپىكردى قۇناغىكى
نويدهرۋات كەخەسلەتەكەى پەپەرەوكردى پىرۇژەكەى عەرەبە
بۇ ئاشتى كەدەولەتانى عەرەب لەسەرى ھاودەنگن و بەمپىيەش
ھاتنەكايەى دوو دەولەتى ئاشتىخۋازى پىكەوۋەزىيا و فەلەستىن و
ئيسرائىل و ئاسايىكردەنەوۋى پەيوەندىيەكانى عەرەب-
ئيسرائىل لەرپىگەى جىبەجىكردى بىرپارەكانى نەتەوۋە
يەگگرتوۋەكان و سەرۋەرى شەرەبىيەتى نيوۋەولەتى
پەسندكراۋە، بەجۇرئىك بىتە ماىەى ئەوۋى ئيسرائىل
بەئاشتى و دۇنيايى لەگەل دراوسىكانىدا بژىن، ئامادەشن
پەيوەندى بازىرگانى و ئابوۋرى و سىياسى بەستىن، كە خىرى بۇ
ھەردوۋلا تىدا بىت.

دانوستاندى نىۋان سورىيا و ئيسرائىلىش بەچاۋدىرى
توركيای حزبى عدالەت و پەرەپىدان لەم چوارچىۋەپەدا دىت،
بۇ ئەوۋى پالپشتى ئەم شىۋە ئىجابىيە بكات و تەۋزىمكى نوپى
گەشبنى و ھىوا بېخىت.

ئەفرىقا چەندىن ھەۋلى جددى بۇ چەسپاندىنى بناغەى
بەتتىنى تەبابى و ھارىكارىي بەخۋە دەبىنىت، ئەۋزىكاي
لاتىنىش بەھەمان شىۋە.

ئەم تابلۇ ئىجابىيە و ئەو دەستكەوتانەى كە رەنگىاندەتەوۋە
بەو مانايە نىيە كە ئاشتى داۋاكراۋ بەدېھاتوۋە ناكۆكايەكان
كۆتايان ھاتوۋە، ئەو دەولەتە كۆلۇنياالىستانەى كە بۇ
سەردەمىكى درپژ ۋلاتانى ئاسىيا و ئەفرىقايان داگىركردبوو،
چەندىن كىشە و ناكۆكى سىنوورىيان لەدوای خۇياندا
جېھېشتوۋە، ئەۋىش لەئەنجامى رېزىنەگرتنىان لەمافى گەلان
لەدىارىكردى چارەنوۋسى خۇيانداۋ كىشانى سىنوورە
نىۋەولەتتىيەكان بەشىۋەيەكى ئەوتۇ كە دەلئىن، بۇ نەمۋنە
نوپىنەرى بەرىتانيا بەگۆچانەكەى دەستى لەسەر لىدا سىنوورى
ۋلاتانى عەرەبى كەنداۋى دەكىشا.

لەكاتىكدا تابلۇ ئالۇزى ململانئى نىۋان كىشۋەرو ۋلاتان
دەخەمەرۋو، نامەۋىت ئەو ناكۆكايەنەى لەچەندىن شوپنى
جىاجىاي دىنادا ماۋنەتەوۋە بەكەم سەير بكەم، كە رەنگە بىنە
مايەى جەنگى وېرانكارانەى ئەوتۇ كە سەرەنجامەكانىان تەنيا
لايەنە پاستەوۋخۇكان نەگىرتەوۋە، بەلكو بگەنە چەندىن
دەولەت بەشىۋەيەكى ناراستەوۋخۇ يان بەۋەكالەت، ەك
ململانئى عەرەب و ئيسرائىل و ململانئى لەقوبىرس و كشمىردا.

ئەۋەى كېشەكەى ئالۋزترىش كىردوۋە، ئەۋەىيە شەبۇلىكى فراۋانى تىرۇزىمى كۆپرانە لەخۇرەلەتى تاۋەراشنىت و ئەفرىقاۋە دەرچوۋە ھەرەشەى بىلاۋبوۋنەۋە لەدنىادا دەكات، بەجۇرېك ھەرەشە لەناشتى و ئارامى لەچەندىن ۋلاتدا دەكات، لەنىۋانىاندا عىراقى نىشتمانمان كە چەندىن سەرکەوتنى بەرچاۋى بەسەر تىرۇزىمى پەلاماردەرى لەدەرەۋەھاتوۋ بەسەر ملىشيا ناوخۇيەكاندا تۆمار كىردوۋە، بەلام سەرەپاى ئەۋانە ھىشتا لەپىناۋى رزگاربوۋن لەخراپەكارىيەكانى ئەم بەلا جىھانىيە ۋىرانكەردا خەبات دەكات.

ھاۋرپىيانى ئازىز

دىمەنى ھەنوگەىى دنيا بەو دەستكەۋتەنەى رەنگىان پىدەداتەۋەو بەو ۋىكنەچوۋنە مەملانى و ناكۆكىيانەى ھەناۋىدايە ھەۋلىكى لەرادەبەدەر لەئىنتەرناسىۋنالەكەمان دەخۋازىت بۇ كارى جدى لەپىناۋى جىھانىكىدا كەناشتى بالى بەسەردا بكىشىت و تىيدا ھەۋلەكانى پىكەۋەبىدرىن لەپىناۋى نەھىشتى ناكۆكى و كىشە ھەلپەسىرداۋەكاندا.

بۋارمىپىدەن لەگەلتاندا راشكاۋانە قسەبەكەم و پىتانىلېم ئەۋە شىتىكى قىۋولكرائو نىيەۋ لەقازانجى پىرنىسىپە بەرزەكانماندا نىيە، كەسۇسىالىست ئىنتەرناسىۋنال ھەروا

بەسانايى ۋەك پەندە عەرەبىيەكە دەلىت بەسەر شەۋ مەسەلەۋ ئەرگە لەدواخستىن نەھاتوۋنەدا تىپەربىيەت، گەرۋوبىيەۋروۋى سەردەمەكەمان بوۋنەتەۋە، بەلكو رۇلىكى مىزۋوبى شىكۆمەندەنەۋ ئەۋپەرى گىرنگ چاۋەرپىيدەكاتو دەكەۋىتە ئەستۇيەۋە.

بشمبەخىش تاۋەكو بەراشكاۋىيەكى ھاۋرپىيانە لەم سەكۆ ھاۋبەشەمانەۋە بىروپراۋ پىشنىيازەكانى خۆم لەبارەى ئەو رۆلە پىرشكۆيە بىخەمەرۋو، كەدەكرىت سۇسىالىست ئىنتەرناسىۋنال و حىزبەكانى بىگىپىن:

يەكەم:

أ- دەستپىشخەرىى بىكرىت بۇ دارىشتن و پىشكەشكردى پىرۆزەيەكى ھەمەگىر كە لەسەر پىرنىسىپەكانى مافى چارەى خۇنۋوسىن و مافەكانى مرۇق بنىاتنراپىت و چارەسەرى سىياسىى ئاشتىيانە بۇ ناكۆكىيەكان بگىرىتەبەرۋ تىرۇرىزم ئافەرۇز بكات لەگەل مەحكومكردى بەكارھىنانى زەبىروزەنگ دزى خەلكى مەدەنىى لەلاپەن تاكەكەس و رىكخراۋو حكومەتەكانەۋە تەئكىد لەسەر پىيادەكردى گشت شىۋازەكانى تىكۆشانى سىياسىى و دىپلۇماسىى و پەرلەمانى و جەماۋەرى ۋراگەياندىن و سەندىكايى بىكرىتەۋە ۋەك رىگەيەك بۇ ھىنانەدى ئامانچە رەۋاكانى گەلان.

ئەم رېبازە كە لەگەل مەرجەكانى سەردەمەكاندا كۆكە،
پىچەوانەى گرتنەبەرى كارى چەكدارى، ياخود ساياستەنى
دوژمنكارانەپە.

ب - ھەلمەتېكى جۇشدانى جىھانىيى بەرفراوان بە شىۋازى
جۇراو جۇر رېككېخىت، بۇ روونكردنەوھى رەھەندەكانى پرۇژە
گشتىيە دارپژراوھەكە و ناوەرۇك و شىۋازو ئامرازەكانى
جىبەجىكردنەكەى و ئەو پرنەسىپ و برىارە نىو دەولەتتىيانەى
پشتيان پىدەبەستىت و رەنگدانەوھى ئەو وىستەى گەلان
لەدىارىكردى چارەنووسى خۇيانداو مەترسىي ھەلگىرسانى
ناكۆكىيە ناوچەپىيەكان بەسەر ئاسايشى گەلان و پىشكەوتنىاندا
كە ئامازەيان بۇ دەكات.

دووم:

ئەمچۆرە ھەلمەتە وادەخوازىت گشت ئامرازىكى گەياندى
جەماوهرى و كەنالىكى راگەياندىن چاپكراو و بىستراو و بىنراو،
ھەرۇھا سىمنارو دىدارو كۆبوونەوھە پەپرەو بكرىن.

سىيەم:

لىژنەپىيەكى بالآ لەگەورە سەركردەكانى سۇسىيال
ئىنتەرناسىيونال پىكېھىنرىت، ئەركى ئەوھبىت شىۋازى
پرۇژەكە و بەرنامەى راگەياندىن و جەماوهرى بگرىتە ئەستۇ،
تاوھكو بانگەشەى بۇ بكات، ھەرۇھا رېكخستنى چالاكىي

سىياسى و دىپلۇماسى و راستەوخۇ سەرىپەرتىكردىتان لەسەر
ھەردو ئاستى نىودەولەتتىي و ناوچەپىيەدا، بانگەشەش بۇ
بەستنى كۆبونەوھە كۇنفرانسى ناوخۇيى و نىو دەولەتتىي
پىويست بكات، بە مەبەستى كاركردىن لەپىناو ناشتى و
ئاسايش و چارەسەركردنى ناكۆكىيە جىاجىياكان و
دامركاندەوھى سەرچاوەكانى گرژىي لەدنيدا.

فرەپى ئەركەكان و لق و پۆپەكانىان، وا لەلىژنەى سۇسىيال
ئىنتەرناسىيونال دەخوازىت، كە چەند لىژنەپىيەكى گرېدراو
بەخۇي پىكېھىنرىت.

۱- لىژنەپىيەك لەنەتەوھە يەكگرتووەكان لەنوپنەرانى ئەو
حكومەتانەى كە حزبە سۇسىيالستەكان سەركرداپەتى دەكەن،
يان تىياندا بەشدارن پىكېھىنرىت، كە كارى بەگور و نەپساوھ
لەناو رېكخراوى نىودەولەتتىي ئەنجومەنى ئاسايش، كۆمەلەى
گشتىي نەتەوھە يەكگرتووەكان، ئەنجومەنى مافەكانى مرۇفو
تىكراي لىژنە لىوھە ھەلقوللاوھەكانى بگرىتە ئەستۇ. بە
مەبەستى روونكردنەوھى ناوەرۇكى پرۇژەى
ئىنتەرناسىيونالەكەمان و بانگەشەشەكردىن بۇ پەسندكردىن و
كاركردىن لەبەر رۇشناپىيەكەى تا دەگاتە بە نىو دەولەتتىكردىن
لەچوارچىوھى برىارەكانى نەتەوھە يەكگرتووەكان و ئەنجومەنى
ئاسايشدا، بەو مەرجەى لىژنەكە چاودىرىي چالاكىيەكان و

پېشكارىيەكان و ئەو ناكۆكياڤانە بكات، كە پەيوەستىڭى بە بواری
چالاكىي خۇيەوۋە كار بۇ وروژاندىيان لەكۆرەكانى نەتەوۋە
پەگگرتوۋەكاندا بكات.

۲. چەند لىژنەيەكى تايبەتى ھاوشىۋە لەيەكېتى ئەوروپا و
رېكخراۋى دەولەتانى ئىسلامى و دەولەتانى بېلايەن و جاميەى
عەرەبى لەپېناۋى ھېنانەدى ئامانجەكانى پرۇژەكەدا
پېكېھېنرېت.

۳. لىژنەيەكى تايبەت پېكېھېنرېت، كە ئەركى
بەدواداچونىكى كارىگەر و بەردەوامىي ناكۆكى عەرەب -
ئىسرائىل بېت و چارەسەرە سياسى و دىپلۇماسىيەكان
پەپرەوبكات و ھەولى ھېنانەدىيان بە گوپرەى بېرارە نېو
دەولەتییەكان بدات، ئامانجىشى ئەوۋبېت ھەموۋلايەك
زەبروزەنگ و گرتنەبەرى چەك و تېرۇرىزم و ۋەلابنىن و بۇ
چارەسەرەكانى ناكۆكيايەكان بەپېر رۇلى نېو نەتەوۋەيى و
جىھانىيەوۋە بچن.

۴. ھەرۋەھا لىژنەى تايبەت بە مافەكانى گەلى كورد بە گور
بكرېت، چەند لىژنەيەكى تايبەتېش بۇ چارەسەرەكانى
مەسەلەكانى قوبرس و كۆسۇڧۇۋ ئەفغانستان و عىراق
پېكېھېنرېت.

چوارەم:

حزبە ئەندامەكان رابسىپېردرېن بە پابەندىۋونى چىددى و
كارا بە پرۇژەى نېو نەتەوۋەيى و پشٹیوانكردى چالاكىيەكانى
لىژنە جىاجىياكان و بەشدارىكردى ئىجابىي لەھەر شتېك كە
بېتە مايەى چارەسەرەكانى ئەو ناكۆكياڤانەى تايبەتن بە و
ۋلاتانە خۇيانەوۋە، ئەوۋېش بە پشتبەستن بە پرۇژەكە و
پرەنسىيەكانى، بە جۇرېك ئەو حزبانە ۋەك نوپنەرى
راستەقىنەى پرەنسىيەكانى سۇسىال ئىنتەرناسىۋنال و كرۇك و
ناوەرۇكى پرۇژە نېو نەتەوۋەيەكەى بۇ ئاشتى و ئاسايش
دەرىكەون.

پېنچەم:

بەشدارىكردى كارا لەو دانوستاندىن و ناوبىژوانىيانەدا
بكرېت، كە مەبەستىيان چارەسەرەكانى ناكۆكيايە
ناوچەيەكانە.

شەشەم:

ھارىكارى و ھاۋئاھەنگىي لەگەل رېكخراۋە نېو
دەولەتییەكاندا بكرېت بە پشتبەستن بە بېرارەكانى
شەرعىيەتى نېو دەولەتى، پشتگىرى ھەولە بە كۆمەلەكانىش
بكرېت لەپېناۋى سەرخستنى پرۇژە نېو نەتەوۋەيەكەماندا.

جەوتەم:

كار بۇ جۇشدانى نۆۋەندە جياجياكانى راي گىشتى بىر چۆپھان لەتېكرى و لاتاندا بىكرىت، ھىزى كرىكارو گەلان و پەرلەمان و سەندىكاو حزبەكان بەلای خۇماندا رابكىشىن و بانگەشەبىكرىت بۇ ئەۋەى پىشتىگرىى پىرۇزەكە بىكەن و كار بۇ چارەسەر كىردى ناكۆكىيە نىو دەۋلەتتىيەكان بىكرىت و ھەلۋىستى ھىزەكانى دژ بە پىرۇزەكە و رىبازو بۇچوونەكانى مەحكوم بىكرىت.

ھەشتەم:

ھارىكارى و ھاۋاھەنگىيە لەگەل فېدراسىيۇنە نىشتەمانى و نىو دەۋلەتتىيەكان و سەندىكاكانى كرىكاران و رىكخراۋەكانى ژنان و خويىندىكاران و لاۋان و رىكخراۋەكانى كۆمەللى مەدەنى و بانگەشەكارانى مافەكانى مرۇفۇ رىكخراۋەكانى دىكەدا بىكرىت، بە مەبەستى ھىنانەدى فروانتىن جۇشدانى جەماۋەرىي لەژىر رىنوۋىنى لىژنەى بالاي سۇسىيال ئىنتەرناسىيونال لەپىناۋ سەرخستى پىرۇزەكەمان بۇ چارەسەر كىردى ناكۆكىيە ناۋچەبىيەكان و گرژى و رىگرتن لەئىگرى جەنگو ھىنانە كايەى ئاشتىيەكى تۆكەمە و ئاسايشىكى بەرقەراردا.

ھاۋرىيانى ئازىز:

من ئىدىعا ناكەم ئەم پىشنىازانە بۇ پىرۇزەيەكى نىو نەتەۋەبى چارەسەرىكى ئەفسونىۋىيە بۇ ھىنانەدى ئاسايش و

ئاشتى، بەلام دەكرىت ۋەك دەروازەيەك بۇ كارى جىددى بىۋچان بە مەبەستى گەشەپىدانى كۆمەللىك ھىزى رىنەندىۋو لەقەلمبىرئىت كە لەبەرژەۋەندى خۇياندايە ۋەبەم ئاراستە بەرزە بەئەنجام بىگەيەنرىت.

من ئەۋ شتانەى پىشكەشمىكرد لەمەترسى و ئاراستەكان و لەھەلسەنگاندى راسىت و دروستى ھىزەكانى سۇسىيال ئىنتەرناسىيونال و تۋانا گەۋرەكانىيان لەچەندىن شوۋىنى كارىگەرى دىنادا سەرچاۋە دەگىرن، كە ئەگەربىت و ئەۋ تۋانايانە بەشىۋەيەكى كارىگەرو بەردەۋام بەكاربەپىنرىن، ئەۋا دەكرىت بەرەو زالبوون بەسەر كۆسپەكان و كىردنەۋەى گرپىيەكان پىشپىرەۋى بىكەين، ئەمەش دەرگاي ھىۋا لەبەردەم مرۇفايەتى ئاۋاتەخۋازدا دەكاتەۋە دەيگەيەنئىتە سەقامگىر كىردى چەندىن بناغەى مومكىن لەپىناۋى چارەسەر كىردى ناكۆكىيەكان و دامىر كاندنەۋەى ئاگرى ئەۋ ناكۆكىيانەدا.

ئەۋ قۇناغە مېژۋىيەى سۇسىيال ئىنتەرناسىيونال پىيدا تىپەردەبىت كە قۇناغىكە چەندىن سىماى ئىجابىيى نوى بەخۇۋە دەگرىت، ۋا لەحزبەكانمان و ھىزەكانمان دەخۋازىت كارى جىددى ۋەبىۋچان بەيەكپىزى بىكەن تاۋەكو رۇلى مېژۋىيى پىر شىكۆى خۇمان بىگىرىن.

كارەكانى كۆنگرە

لەژىر دروشمى (ھارىكارى جىھانى، ئازاپەتى بۇ ھىنانەكەبەي جىاوازى) پۇژانى ۳۰ى حوزەيران - ۲ى تەمموز، بىست و سىيەمىن كۆنگرە سۇسىال دىموكراتەكان لەئەسىناى پاپتەختى يۇنان سازگرا. تەوەرە سەرەككىيەكانى كۆنگرە چوار پرسى گرنگ بوون لەسەر ئەم پرسانە گفتوگۇكانى كۆنگرە درىژەيان كىشا كە لەچەقى خەباتى بزوتنەو سۇسىال دىموكراتەكانى جىھاندان و ناوەندى كىشەكانى كۆمەلى نىودەولتەتتىن، ئەوانىش:

- * پرسى گۇرانى كەش و ھەوا لەجىھان.
- * پرسى ناشتى و چارەسەرکردنى ناكۆككىيەكان.
- * پرسى ئابوورى
- * پرسى كۆچکردن.

وتوئىزکردن لەسەر بىرۆكەكانى كۆنگرە لەلايەن لىدوانى قسەكەرە سەرەككىيەكان، بەشدارى وەفدى حزبە ئەندامەكان، ھەر وھا مشتومرى پانىل بۇ تاقىکردنەو وە نزيكردنەو ھەندى لايەنى ديارىكراو لەناو كۆنگرەكە ئەنجام درا.

بەرنامەى كارى ۲۳ىەمىن كۆنگرەى

سۇسىالىست ئىنتەرناسىيۇنال لەئەسىنا

پۇژى ۳۰ى حوزەيران تا ۲ى تەمموز لەئەسىناى پاپتەختى يۇنان ۲۳ىەمىن كۆنگرەى سۇسىال دىموكراتەكانى جىھان بەرپو ۋە چوو كە نزيكەى (۱۵۹) حزب و رېكخراو لەسەرتاسەرى جىھانەو ۋە تىيدا بەشدارىيان كرد، لەعىراقىشدا يەككىتى نىشتمانىي كوردستان وەك ئەندامى ئەو رېكخراو بەشدارى كرد.

بىرۆكەي يەكەم:

يەكەمىن بىرۆكەي سەرەكى كە برىتییە لە (ھەنگاوانان لەبوارى كەش و ھەوا لەئىستادا: بۆ بەدەستەتھانى كۆمەلگەيەكى جىھانى بەرگەگر). لەسەر بنەماى كارى بەردەوامى كۆمىسيۆنى سۆسيالىست ئىنتەرناسيونالە بۆ كۆمەلگەيەكى جىھانى بەرگەگر، كە بەم دوايانە لەلەندن لەنۆفەمبەرى ۲۰۰۷دا لەسانتياگو، شىلى، لەمارسى ۲۰۰۸دا كۆبوونەوهى خۆى ئەنجامداوه. وتۆيزەكە دوو پانىل - ى مشتومپىش دەگرۆتەخۆ، يەككىيان ئەوهيە كە چۆن سەرگەوتوووانە بگەينه سىستەمىكى ژىنگەيى خاويڤن پاش ۲۰۱۲، پاشان چۆن ئىمە بىناسازى فرەلايەن بەھيز بگەين بۆ ئايندەيەكى بەرگەگر؟

بىرۆكەي دووھم

(كارکردن بۆ جىھانىك لەناشتىيدا: بۆ چارەسەرکردنى مەملەنىكان و كۆنترۆلكردنى ناسەقامگىرى). ئەمەشيان تىشك دەخاتە سەر كار و چالاكىيەكانى سۆسيالىست ئىنتەرناسيونال لەو ناوچە جىاجىيانەنى كە تىياندا مەملەنىيەكى كراوه ھەيە يان تىايدا ناشتى و سەقامگىرى لەژىر ھەرەشەدان لەوتۆپۆتۆكدا كە بگەرە سەرەكىيەكان تىايدا ئامادە دەبن. مشتومپى پانىلى

ئەم بىرۆكەيە برىتییە لە (مەملەنى بۆ دىموكراسى لەپىناو بنەركردنى مەملەنى نىشتمانى) كە تاووتۆيى كىشەكانى گەلان دەكات لەو شوپىنانەداكە نەبوونى دىموكراسى سەردەكۆشيت بۆ سەرگوتکردن، توندوتىزى و نازاردانى مرۆيى.

بىرۆكەي سىيەم

قەسەكەرە سەرەكىيەكان بەشدارىيان لەم بىرۆكەيەش كەردووه ئەويش بە (بەرنامە دارشتن بۆ رېكخستنى ئابوورى جىھانى لەسەر شىوازيكى نوئى بۆ ئەوهى گەشەسەندن و پىشكەوتن دەرفەتەيان لەگەلدا بىت بۆ ھەمووان). ئەمەش پانىلىكى لەگەلدايە كە باس لەكۆشەى كەموكورتى خۆراك و بەرزبوونەوهى نرخ دەكات بەناونىشانى (مامەلەكەردن لەگەل قەيرانى خۆراكدا: دىدىكى دوور مەودا). لەسەر ئەم بىرۆكەيە، راپۆرتىك كە ئەنجامى مشتومپى حزبە ئەندامەكانى ناوچە جىاجىياكانى جىھانە لەم ناوبەرەى كۆنگرەدا لەلايەن كۆمىتەى نۆدەولتەتى كارکردن لەسەر دۆسيە ئابوورىيەكان پىشكەش كراوه.

بىرۆكەي چوارەم

كۆنگرە تاووتۆيى كۆشەى جىھانى كۆچ دەكات، ئەمەش لەژىر ناونىشانى (بەخشىنى پروويەكى مرۆيى بەكۆچ: بۆ ئەوهى

نەجىندا يەككىلى نوپى كۆچ بىنايات بىنايات، ئەولەۋىيەت بىنايات (بەخەلك) كە تىايدا راپۇرتىك لەلايەن كۆمىتە يەككەۋە پىشكەش كرا كە دەست و پەنجەى لەگەل ئەو دۆسىە روو لەدەر كە و تىانە كىردوو كە ئەنجامى ئەم دىاردەيە بوون لەسەرتاسەرى جىهاندا. پانىلى ئەم بىرۆكەيە تايبەت دەبىت بە (كۆچ و گەشەسەندىن) كە ئەم پىرسىارە دەورۇنىت: چۆن ھەردوو ولاتى زىدو ولاتى ئامانچ دەتوانن كەلك لەشەپۆلەكانى كۆچ وەر بىگرن؟

كۆنگرە، كە بەرزترىن دەستەى بىراردەرى رىكخراۋەكەيە ستراتىزو ئەولەۋىيەتى سىياسى دادەنىت بۇداهاتوو و ئەندامى نوئ قبول دەكات و دەسەلاتى ئىنتەرناسىونال ھەلدەبىزىرەت.

لەكوردستانىش بەگشتى دوو پارتى سىياسى بەشدار بوون:

يەكەمىيان: يەككىتى نىشتمانىي كوردستانە بەنۆپنەرايەتى سكرتيرى گشتى مام جەلال تالەبانى كە نوپنەرايەتى ھەموو عىراق دەكەن لەم كۆنگرەيەدا ئەندامىتى يەككىتى نىشتمانىي كوردستان و بەشدار بوونەكەى لەجۆرى ئەو ولاتانەيە كە دەسەلاتدارن Currently Governing و ولات بەرپۆۋە دەبەن.

دووەمىيان: حزبى دىموكراتى كوردستانى ئىران (حداكا) يە كە وەكو پارتىكى چاۋدېر لەم كۆنگرەيەدا بەشدارن.

جىي ناماز ھەپكردنە شەھىد دكتور عەبۇلرەھمانى قاسملو سكرتيرى حزبى دىموكراتى كوردستانى ئىران (حداكا) خۇي و پارتەكەى دەستىكى پارتە كوردەكان بوو لەبەشدارىكردن و رۆلى گەورەشى ھەبوو لەناساندىن پىرسى گەلەكەى و ناساندىن پارتەكانى تىر شۇرۇشگىر بەسەركردەكانى سۇسىال دىموكرات لەجىهان بەگشتى و بەئەوروپا و فەرەنسا بەتايبەتى.

سەرۆكايەت كىردنى كۆنگرەكە لەلايەن جۆرچ پاپاندريۇ (George Papandreou) وە بوو كە سەرۆكى بزوتنەو ھى پانھىلىنكى سۇسىالىستى (Panhellenic Socialist Movement) (پاسۆك) يۇنانە، پاپاندريۇ لەدايكىبوو ولایەتە يەكگرتوو ھەكانى ئەمرىكايە و تەمەنى ۵۵ سالە و ئەرسەدۆكسى يۇنانىيە و لەسالى ۲۰۰۶ ھەسەرۆكى رىكخراۋەكەيە. جۆرچ پاپاندريۇ ھەشتەمىن سەرۆكە بۇ سۇسىال دىموكراتەكانى جىهان، كاتىك سالى ۲۰۰۶ پارىزەرىكى موسولمانى يۇنانى بەرەگەز توركى بۇ ھەلېزاردنەكانى ناوخۇ ھەلېزارد تووشى ھەراو رەخنەى توند بوو ھە لەلايەن راسترەو ھە توندەكان و ناسىونالىستە توندەكانى يۇنان و بەھۆى گرفتى ئەو ئاگرە مەزنانەى كە بەشىكى زۇرى دارستانەكانى يۇنانى سوتاند پاپاندريۇ پارتەكەى لەھەلېزاردنى گشتى ۲۰۰۷ دا نەيانتوانى سەرکەوتن بەدەستبەھىن لەبەرامبەر نەپارەكەى (كارامانلىس)،

كە ھەردوو بىنەمالەي پاپاندريۆو كارامانلىس بۇ ماۋەي بەنجا
سالە لەپېشېر كېدان بۇ بەرپوۋەبردنى ولات بەشېۋەھىيەكى
دىموكراتىيانە.

شايانى باسە كۆنگرە بەرزترين پىگەي بىر ياردانە
لەپېكخراوى سۆسىال دىموكرات كە تىايدا كارە ھەنوگەيى و
ستراتىژىيەكان بۇ ماۋەي ئايندە دىارى دەكرىت، ھەروھە
ئەندامى نوئ وەردەگىرپىن و ھەئبژاردنىش بۇ دەسەلاتە
نىۋنەتە ۋەھىيەكانىش دەكرىت كە سەرۆك تالەبانى پىگەيەكى
بەرزى. بەدەست ھىنا لەو كۆنگرەھىدە ۋەكو جىگىرى سەرۆك.

(ئىنتەرناسىيونالى دووم) كە لە ۱۸۸۹دە پېكېڭتە ۋە لەسەرەتاي جەنگى جىھانى يەكەمدە، لەسالى ۱۹۱۴دا، ھەلەشايە ۋە لەھو حزبانە پېكېڭتەبوون كە دواتر سۇسىيالىست ئىنتەرناسىيونال يان پېكېڭتە. لەھەنگاۋە ھەرە گىرگەكانى ئەم رېڭخراۋە برىتتېيە لەراگەياندىنى رۇژى يەكى ئايارى ھەموو سالىك ۋەك رۇژى جىھانى كرىكارو راگەياندىنى ۸ى مارس ۋەكو رۇژى جىھانى ژنان لەسەرانسەرى جىھاندا. لەكاتىكدا كە ئىنتەرناسىيونالى دووم بەسەرھەلدىنى جەنگى دوومى جىھانى پارچە پارچە بوو، ھەيكەلەكەي لەشىۋەي (كۆمىتەي سۇسىيالىستە نېۋدەۋلەتتېيەكان)دا ماىەۋە. ئىنتەرناسىيونال لەسالى ۱۹۳۰دە رىفۇرم كرا (لەشىۋەي ئىنتەرناسىيونالى كارى سۇسىيالىستە جارېكى تر، لەشىۋەي ئىستايىدا، پاش جەنگى دوومى جىھانى رېڭخرايەۋە (لەۋ ماۋەبەدا زۇر لەپارتە سۇسىيالىستە سۇسىيال دېموكراتەكان لەئەۋروپاي داگىركراۋدا لەلايەن نازىيەكانەۋە لەژېر گوشاردا بوون). لەپاش جەنگى دوومى جىھان سۇسىيالىست ئىنتەرناسىيونال يارمەتى حزبە سۇسىيال دېموكراتەكانىدا خۇيان بنىات بىننەۋە، كاتىك كە رېڭكا بۇ دېموكراسى خۇشكرا لەپورتوگال (۱۹۷۴)داۋ لەئىسپانىيا لەسالى (۱۹۷۵)دا. تاۋەكو كۆنگرەي ۱۹۷۶ى جنىف، سۇسىيالىست

سۇسىيالىست ئىنتەرناسىيونال چۇن سەرىيەلداۋ بۇچى خەبات دەكات؟

مېژۋوى SI

سۇسىيال ئىنتەرناسىيونال (SI) كە لەسالى ۱۹۵۱دە دامەزراۋە، رېڭخراۋىكى جىھانىيە ۋە پېكېڭتەۋە لەحزبە سىياسىيە سۇسىيالىستە سۇسىيال دېموكراتە ۋە حزبو گروپەكانى كار (لەيبەر).

ئىنتەرناسىيونال چەند ئەندامىكى كەمى ھەبۇۇ، لەدەرە دەۋى ئەوروپادا ھىچ پەيۋەندىيەكى بەئەمىرىكاى لاتىنىيەدە تەبوو. لەھەشتاكاندا زۇربەى حزبەكانى سۇسىيالىست ئىنتەرناسىيونال پشتىوانى خۇيان بۇ (بەرەى رزگارخوۋى نىشتمانى ساندنىستا FSLN - ى نىكاراگوۋى دەربىرى كە حكومەتى بالى چەپەكەى ببوۋە ھۇى وروژاندنى دوژمنكارى لەلايەن ئەمىرىكاۋە. لەوكاتەۋە سۇسىيالىست ئىنتەرناسىيونال نەك تەنىا FSLN، بەلكو پارتى سەربەخۇى پىۋرتۇرىكان - ى چەپى ميانپەرە، ھەرۋەھا حزبە كۇمۇنىستەكانى پىشۋى ۋەكو دىموكراتە ئىتالىيەكانى چەپ (DS) ۋ بەرەى رزگارخوۋى مۇزەمبىق - FRELIMO ى بەئەندام ۋەرگرتوۋە.

پارتە سۇسىيالىستەكانى ئەوروپا ۋ پارتى سىياسى ئەوروپا كە لەپەرلەمانى ئەوروپادا چالكان، دوو رېكخراۋى پەيۋەستىن بە سۇسىيالىست ئىنتەرناسىيونال - ەۋە.

سەرنجى خىرا

سۇسىيالىست ئىنتەرناسىيونال رېكخراۋىكى سىياسىيە لەسەر بنەماى ئازادى ۋ ەدالەت ۋ ھارىكارى، سۇراخى بنىاتنانى سۇسىيالىزمىكى دىموكراتىك دەكات. ئامانجى رېكخراۋەكە

برىتتىيە لەبەھىزكردنى پەيۋەندى رېكخراۋ ۋ پارتە ئەندامەكان ۋ ھەماھەنگىكردنى بۇچوون ۋ چالاكىيەكانىيان بەرەزامەندى، ھەرۋەھا رېكخراۋەكە دەپەۋىت پەيۋەندى ئىۋان سۇسىيالىست ئىنتەرناسىيونال ۋ ئەۋ پارتە مەيلەۋ سۇسىيالىستانە بەھىز بكات كە ئەندام نىن لەرېكخراۋەكەدا، بەلام ئارەزوۋى ھارىكارىيان ھەپە.

رېكخراۋەكە ئەم ئۇرگانانەى ھەپە:

كۇنگرە، ئەنجومەن، كۇمىتەى دارايى ۋ بەرپۇۋەبردن، سكرتارىەت.

— يەكەمىن كۇنگرەى سۇسىيالىست ئىنتەرناسىيونال لەفرانكفۇرت بوۋ لەسالى ۱۹۵۱دا.

- ئەم رېكخراۋە، سى پلەى ئەندامىتى ھەپە بۇ حزبەكان:

— ئەندامى تەۋاۋ كە مافى قسەكردن ۋ دەنگدانى ھەپە، ھەرۋەھا ئەركى بەخشىنى ئابوونەى ئەندامىتى ھەپە.

— ئەندامى راۋىژكار، مافى قسەكردن ۋ ئەركى بەخشىنى ئابوونەى ھەپە، بەلام مافى دەنگدانى نىپە.

- ئەندامى چاۋدېر، مافى ئامادەبوون ۋ چاۋدېرى كۇبوونەۋە ئاساييەكانى ھەپە، ئەركى بەخشىنى ئابوونەى سالانەى ھەپە، بەلام مافى دەنگدانى نىپە.

- * برۆكسل (بەلجىكا) سالى ۱۹۶۴.
- * ستوكھولم (سويد) سالى ۱۹۶۶.
- * ئەستەمبول (توركييا) سالى ۱۹۶۹.
- * فيننا (نەمسا) سالى ۱۹۷۲.
- * جنيف (سويسرا) سالى ۱۹۷۶.
- * فانكوفەر (ئەلمانىيا) سالى ۱۹۷۸.
- * مەدرىد (ئىسپانىيا) سالى ۱۹۸۰.
- * ئەلبوفيرا (پورتوگال) سالى ۱۹۸۳.
- * ليما (پېرۇ) سالى ۱۹۸۶.
- * ستوكھولم (سويد) سالى ۱۹۸۹.
- * بەرلين (ئەلمانىيا) سالى ۱۹۹۲.
- * نيويورك (ئەمريكا) سالى ۱۹۹۶.
- * پارىس (فەرەنسا) سالى ۱۹۹۹.
- * ساوپاولو (بەرازىل) سالى ۲۰۰۳.
- * ئەسىنا (يۇنان) سالى ۲۰۰۸.

سەرۇكەكان (Presidents)

لە سالى (۱۹۵۱)دوھ تاكو ئىستا ھەشت سەرۇك پائىوراو بۇ
 سەرۇكايە تىكىردنى سۇسىيال دىموكرات درىژترىن كاتىيان
 سەرۇكايەتى (ويلى برانت - Willy Brandt) بوو كە ۱۶ سال

رېكخراوھكە دوو لقى لىدەمىنىتەوھ:
 — رېكخراوھ براىەتییەكان، ژنانى سۇسىياللىست
 ئىنتەرناسىونال (SIW)، يەككىتى نۆدوھولتەتى گەنجانى
 سۇسىياللىستو بزافى فالكونى نۆدوھولتەتى - پەرورەدە
 سۇسىالىستى نۆدوھولتەتى (IFM/SEI) كە مافى قسەكردن
 دەنگدانىان ھەپە.

— رېكخراوھ پەپوھستەكان، تايبەتمەندى ھەرىمى و
 نۆدوھولتەتییان ھەپە، لەلایەن سۇسىياللىست ئىنتەرناسىونالەوھ
 دانىان پىدانراوھ، مافى قسەكردنىان ھەپە، بەلام مافى
 دەنگدانىان نىپە.

تاكو ئىستا بىستو دوو كۆنگرە بەستراون لەم شوین و

كاتانەدا:

- * فرانكفورت (ئەلمانىيا) سالى ۱۹۵۱ - يەكەم كۆنگرە.
- * میلان (ئىتالىيا) سالى ۱۹۵۲ - دووھ كۆنگرە.
- * ستوكھولم (سويد) سالى ۱۹۵۳.
- * لەندەن (بەرىتانىيا) سالى ۱۹۵۵.
- * فيننا (نەمسا) سالى ۱۹۵۷.
- * ھامبورگ (ئەلمانىيا) سالى ۱۹۵۹.
- * رۇما (ئىتالىيا) سالى ۱۹۶۰.
- * ئەمستردام (ھۆلندا) سالى ۱۹۶۳.

لەدوای یەك سەرۆك بوو، كەمترینیشیان كەمتر لەسائیک بوو
كە سەردەمی سەرۆك ئییریش ئۆلینهاوەر (Erich Ollenhauer) ی ئەلمانى بوو، چونكە پاش ھەلبزاردن
بەچەند مانگیك كۆچى دوایى كرد.

لەسەرەتاوھ تاكو ئیستا سەرۆكەكان بەم شیوەیە:

مۆرجان فلیپس (Morgan Phillips) ۱۹۵۱ - ۱۹۵۷.

ئەلسین ئەندرسین (Alsing Andersen) ۱۹۵۷ - ۱۹۶۲.

ئیریش ئۆلینهاوەر (Erich Ollenhauer) ۱۹۶۲.

برۆنۆ پیتەرمان (Bruno Pittermann) ۱۹۶۴ - ۱۹۷۶.

ویلی برانت (Willy Brandt) ۱۹۷۶ - ۱۹۹۲.

پيەر ماوری (Pierre Mauroy) ۱۹۹۲ - ۱۹۹۹.

ئەنتۆنیو گاتیریس (Ant?nio Guterres) ۱۹۹۹ - ۲۰۰۵.

جۆرج پاپاندريو (George Papandreou) لە ۲۰۰۶ - ۰۵

سەرۆكە.

ھەرۆھا ئیستا لەجیھاندا بەشیكى زۆرى ولاتان لەلایەن

پارتە سۆسیال دیموکراتەكانەو بەرپۆه دەبرین.

ئارمى سۆسیالیست دیموکراتەكان

ئارمى سۆسیال دیموکرات بریتییە لەگۆلیكى سۆڤوز كە
لەلایەن ھونەرمانەندى گرافىكى (ئەنجیلۆ رۆمانۆ - Angelo Romano) ھوھ دروستكراوھ. شایانى باسە زۆربەى ئەو پارتانە
گۆلیكى سووریان كردۆتە ئارم و ھیما بۆ پارتەكەیان كە جیگای
چەكوش و داسى جارانى گرتۆتەوھ، ئەو گۆلە سوورانە
ھیمايەكە بۆ پەيامى ئەو پارتە سۆسیال دیموکراتانە كە
ئامانجیان ئاشتى و یەكسانى و پەرەپێدانى ئابوورى و
ژینگەپارێزییە.

سۆسیال دیموکرات لەئیستادا :

سۆسیال دیموکراتەكان لەسەرەتادا لەیەكەم كۆنفرانسیاندا
كە لەئەلمانیا بەرپۆهچوو نزیكەى (۵۰) حزبى سۆسیالیستی
میانرھوو ریفۆرمخواز و لایەنگرى شیۆهكانى پەرلەمانى
دیموکراسى بەشداریان تیدا كرد. بەلام بەتێپەرپوونى كات و
ئەو گۆرانكارىیانەى كە لەلیستی جیھانیدا ڕوویاندا وایكرد
لەماوھىكى كورتدا سۆسیال دیموکراتەكان پەرەبسیڤن و
بەشیۆهەكى بەرچا و فراوان ببن. لەئیستادا نزیكەى (۱۵۰)
حزب لەسۆسیال ئینتەرناسیونالدا ئەندامە، وەك حزبە
سۆسیالیستەكانى فەرەنسا، ئیتالییا، سوید حزبى سۆسیال

دیموکراتى ئەلمانیا و پارتى كرىكارانى بەرىتانيا، كەمپۇ جگە
لە حزبه ئەوروپپهكان، چەندین حزب لەكیشوهرهكانى دیکو لەم
پیکخراوهدا ئەندامن. لەكۆنگرهى ئەسیناش جگە لە حزبه
ئەندامهكان چەندین پیکخراوو كەسایهتی تیدا بەشداره و
لەسەر ئاستى كوردستانیش هەریهكە لەیهكیتی نیشتمانی
كوردستان و حزبی دیموکراتى كوردستانی ئیران بەشدارى كار و
چالاکییهكانى ۲۳یەمین كۆنگرهكەیان كرد.

يەكەم : ناساندنى رېكخراوى سۆسيالېست ئىنتەرناسىئونال

رېكخراوى سۆسيالېست ئىنتەرناسىئونال رېكخراوىكى سىياسى جىھانىيەو چەندىن حزبى سىياسى دەسلەتتارو ئۆپۆزسىيۇن بەجىياوازى دىدو بۆچوونەكانىانەو لەژىر چەترەكەيدا كۆبوونەتەو.

لەسالى ۱۹۵۱ لەكۆنگرەى فرانكفۇرت لە ئەلمانىا ئەم رېكخراوہ دامەزراو ئەم شەقلەى ئىستاي وەرگرت. ئىدى لەو كاتەوہ ئەم رېكخراوہ پېشكەوتن و گەشەسەندنى گەورەى بەخۆوہ بىنى و ژمارەى ئەندامەكانى بەشىوہىەكى بەرچا و زىادى كردو ئىستا ۱۶۲ حزبو رېكخراوى نىودەولەتى ئەندامى ئەم رېكخراوہن. بەوہش بۆتە گەورەترىن رېكخراوى سىياسى جىھانى حزبو رېكخراوہكان لەسەرانسەرى جىھاندا.

دووەم : ئاما نچەكانى

- ۱. ئەم رېكخراوہ چەند ئامانجىكى دىارىكراوى ھەپە كە كار بۆ بەدېھىئانىان دەكات لەوانە: -
- ۱. بايەخدان بەنازادى و عەدالەتى كۆمەلايەتى و ھەمئاهەنگى كۆمەلايەتى.
- ۲. بەدېھىئانى ئاشتى جىھانى.

رېكخراوى سوسىالېست ئەنتەرناسىئونال

پېشەكى

بەحوكمى ئەوہى يەككىتى نىشتمانى كوردستان بۆتە ئەندامى ھەمىشەبى رېكخراوى سۆسيالېست ئىنتەرناسىئونال و ھەقال مام جەلالىش بە جىگىرى سەروكى رېكخراوہكە. بەپېويستمان زانى چەند زانىارىيەك سەبارەت بەو رېكخراوہ بچەپنە روو لەرووى ناساندن و ئامانجەكانى و پېكھاتەو پەپكەرى رېكخراوہىى و لىزنەكانى رېكخراوہكە. ھىوادارىن سوودبەخش بىت بۆ ئەندامان و كادىرانى (ى. ن.ك.).

۲. بەدەيھىنانى عەدالەتتە يەكسانى، عەدالەت بەھمانى كۆتايى
ھىنان بەھەممۇ جۆرەكانى پاكىتاوى رەگەزى، بەگسانىنىش
بەھمانى يەكسانى لەمافو دەرھەتدا.

۴. چەسپاندىنى ديموكراسى و پاراستنى مافەكانى مرؤف.

۵. بايەخدان بەژىنگە.

۶. گونجاندىنى تەكنەلۆژيا لەگەل پىداويستىيەكانى كۆمەل كۆمەل بۆ
سنوردانان بۆ كىشەكانى ھەژارى و بىكارى.

۷. سنورداركردىنى خۇپچەك كردن.

۸. دارشتنەھەي سەدەي (۲۱) لەرئى:

- پراكتىزەكردىنى ديموكراسىيەتى سىياسى و ئابوورى.

- چەسپاندىنى بنەماكانى فىركردىن و رۇشنىبىركردىن لەگەل
بنەماكانى ديموكراسى و لىبوردەيى كۆمەلايەتى گونجاو بىت.

- كاراكردىنى رۆلنى ژنان لەكۆمەلگەي ھاوچەرخدا.

- دارشتنى ميكانىزىمى نوپى گەشەپىدان.

- دۆزىنەھەي كلتورىكى نوپى جىھانى بۆ دىيالوگى سىياسى
بەردەوام.

- پشتگىرى پرنسىپى زامانى كۆمەلايەتى لەنپوان دەولەتانى
باكورو باشور.

سىيەم: بىكھاتەي رىكخراوھەكە

رىكخراوى سۆسىيالىست ئىنتەرناسىيۇنال چەتەلدىن ئىندامى
جۇراو جۇرى ھەيەكە بەم شىوھەيەي خوارەھەيە.

۱. ئەو حزبانەي ئەندامى تەواون:

ئەو حزبانە لەكۆنگرەو كۆنفرانسەكاندا مافى گىفتوگۆو
دەنگدانىيان ھەيە، پابەندىن بەھەي ئابوونەي پەيوەندىكردىن
بدەن.

۲. ئەو حزبانەي ئەندامى راوئىژكارن: ئەو حزبانە مافى
گىفتوگۆكردىنىيان ھەيە و پابەندىن بەھەي ئابوونەي
پەيوەندىكردىن، بەلام مافى دەنگدانىيان نىيە.

۳. حزبە چاودىرەكان: ئەو حزبانە مافى ئامادەبوون و
چاودىرى كۆبوونەھەي ياسايەكانىيان ھەيە و پابەندىن بەھەي
رسومى سالانە و مافى دەنگدانىيان نىيە.

۴. رىكخراوھەي برايانە: ئەم رىكخراوانە سەر بە سۆسىيالىست
ئىنتەرناسىيۇنال و ھەك رىكخراوى ژنانى رىكخراوى
سۆسىيالىست ئەنتەرناسىيۇنال و يەككىتى نۆدەولەتى لاوانى
سۆسىيالىست و رىكخراوى فالكۆن، ئەم رىكخراوانە مافى
گىفتوگۆو دەنگدانىيان ھەيە.

۵. ئەو رىكخراوانەي پەيوەستىن بە رىكخراوى سۆسىيالىست
ئىنتەرناسىيۇنال و سروسىتىكى نۆدەولەتى ياخود ناوخۇبىيان

ھەيە، ئەوانە تەنھا مافى گىفتوگۇيان ھەيە مافى دەنگدانىيان نىيە.

چوارەم : پەيكەرى رېكخراوھىي

پەيكەرى رېكخراوھىي ئەم رېكخراوھ بەم شىوھەيە:

۱. كۆنگرە: كۆنگرە بالاترىن دەزگای رېكخراوى سۇسىيالىست ئىنتەرناسىئونالە.

ئەرکەکانى كۆنگرەش ئەمانەيە:

۱. راگەياندىنى پەرنسىپەکانى رېكخراوھكە و راپۇرتى لائىحەى ناوخۇيى.

ب - دىيارىکردنى وەزعى ئەندامانى نوئ بەنىسبەت رېكخراوھكە و دان پىدانىيان، (ئەوھش بەدەنگى زۇرىنەى ۲/۲ى ئەندامانى كۆنگرە).

ج - وەرگرتنى راپۇرتى چالاكى لەكاتى مېژووى دواكۆنگرەوھ.

د - كۆنگرە ھەرسى سال جارىك دەبەستزىت.

ه - دىيارىکردنى كاتو شوپنى كۆبوونەوھكان و ئامادەکردنى بەرنامەى تايبەت بۇيان

مافى دەنگدان لەكۆنگرەدا

مافى دەنگدان لەكۆنگرەدا بەم شىوھەيە:

۱. ئەو حزبانەى ئەندامى تەواون مافى دەنگدان و گىفتوگۇيان ھەيە.

ب - رېكخراوھكەنى براىەتى وەك رېكخراوى ژنانى سۇسىيالىست ئىنتەرناسىئونال و يەكپىتى نىوودەولەتى لاوانى سۇسىيالىست و جولانەوھى فالكۆن (ھەلو) نىوودەولەتى و رېكخراوى سۇسىيالىستى فېرکردنى نىوودەولەتى مافى دەنگدان و گىفتوگۇيان ھەيە.

ج - ئەو حزب و رېكخراوانەى ئەندامى راپۇرژكارن تەنھا مافى گىفتوگۇيان ھەيە و مافى دەنگدانىيان نىيە.

نوئىنەرايەتى لەكۆنگرە

نوئىنەرايەتى لەكۆنگرە بەم شىوھەيە:

۱ - وەفدى ھەريەك لەو حزبانەى ئەندامى تەواون و رېكخراوھ برايانەكانىش تەنھا بە ھەشت ئەندام بەشدار دەبن.

ب - ئەو حزبانەى ئەندامى راپۇرژكارن و ھەرۇھا رېكخراوھ پەيوەستەكان تەنھا بەچوار ئەندام بەشدار دەبن.

ج - حزبە چاودپەرەكان تەنھا بە سى ئەندام بەشدارى دەكەن.

لېسەندىنەۋى ئەندامىتى حزبەكان:

بىرپارى لېسەندىنەۋى ئەندامىتى حزبو رېڭخراۋەكان، بە دەست كۆنگرەيە، ئەۋىش بەدەنگى ۲/۲ى ئەندامانى كۆنگرە

۲- ئە نچومەن:

أ- ئە نچومەنى رېڭخراۋى سۆسىالىست ئىنتەرناسىۋىنال پېكىدېت لەھەرىەك لە (ئەو حزبانەى ئەندامى تەۋاون، رېڭخراۋى ژنانى رېڭخراۋى سۆسىالىست ئىنتەرناسىۋىنال، يەكېتى نېۋدەۋلەتى لاۋانى سۆسىالىست، جولانەۋى فالكۆنى نېۋدەۋلەتى). ھەرىەك لەو لايەنانە تەنھا يەك دەنگيان ھەيە.
ب - لەسەر ئەنچومەن پېۋىستە ھەموو بىرپارو سىياسەتو نەخشە پېۋىستەكان لەدىدارەكانى كۆنگرەدا دابىرېژىت. ھەروھە راسپاردەى تاببەت بە ئەندامە نوپىەكانو ھەلپەساردنى ئەندامىتىو بېبەش بوون لەئەندامىتىو ھەمواركدنى سىستىمى بنچىنەيى رېڭخراۋەكە پېشكەش بەكۆنگرە بكات.

ج - پېۋىستە لەسەر ئەنچومەن پېشنيارەكانى سەبارت سەرۋكى پالئوراۋو جېگىرە پالئوراۋەكانى سەرۋك و سكرتېرى نھېنى پالئوراۋو پېشكەش بە كۆنگرە بكات.

د - ئەنچومەن سەرىبەرشتى دانىشتنەكانى كۆنگرە دەكات، ھەروھە ئەنچومەن مافى ھەيە كۆنگرەى تاببەتو پېسپۇرى ھەرىمى بېبەستىت، ھەروھە ئەنچومەن مافى ھەيە ئەلقەو لىژنەكانى لېكۆلېنەۋە دابىت بۇ دامەزراندنى سەرۋك و سكرتېرى ئەو دەزگايانەو دىارىكدنى چوارچىۋەى دەسەلاتەكانيان.

۵- ئەنچومەن بە نامادەبوونى لىژنەى دارايىو ئىدارى بودجەى سالانەى پەسەند دەكات.

۶- ئەگەر لىژنەى دارايىو ئىدارى ئەنچومەنى ئاگادار كىردەۋە لەۋەى كە حزبىكى ئەندام ماۋەى سى سال ئابوونەى ئەندامىتى نەداۋە، ئەنچومەن لەو كاتەدا ئەندامىتى ئەو حزبە لەرېڭخراۋى سۆسىالىست ئىنتەرناسىۋىنال ھەلدەپەسپىرت.

۷- پېۋىستە ئەنچومەن بنەماكانى ئىجرائاتى تاببەت بەخۇى دابىرېژىتەۋە.

پېنچەم: لىژنەى پىرنسىپو بنەماى پېشەيى

ئەم لىژنەيە پېكىدېت لە (۱۵) حزبى ئەندامو رېڭخراۋى برايانە كە ئەندامى ئەنچومەننو لەرىى ئەۋەۋە ھەلپىژىردراون. سەرۋكى لىژنەى پىرنسىپو بنەماى پېشەيى لەلايەن ئەندامانى ھەمان لىژنەۋە ھەلدەپىژىردىن.

كارى ئەم لىژنەيە ئەۋەپە كە سەيرى داخۋازى ئەندامىتى
رېڭخراۋى سۆسيالىست ئىنتەرناسىۋنال دەكات و چاۋدىرى
حزبەكانى ئەندام دەكات بۇ ئەۋەى بزانىت تا چ ئەندازەيەك
رېزى لائىجەى پرنسىپو بنەماكانى پىشەيى دەگرن. ھەرۋەھا
ئەم لىژنەيە راسپاردە سەبارەت بە حالەتەكانى سەرپىچى
لە لائىجەى پرنسىپو بنەماكانى پىشەيى پىشكەش
بەئەنجومەنەكە دەكات.

نەصابى ياساى لىژنەى پرنسىپو بنەماكانى پىشەيى لە ۸
ئەندام پىك دىت و سالى دووجار كۆدەبىتەۋە.

شەشەم: لىژنەى دارايى و ئىدارى

ئەم لىژنەيە پىكديت لە (۱۵) حزبى ئەندام و رېڭخراۋى
براىەتى لەئەندامانى ئەنجومەن و بەھۋى ئەۋ ئەنجومەنەۋە
ھەلدەبۇردرىن.

دەبىت لىژنەى دارايى و ئىدارى راپۇرت و راسپاردەكانى
ئەنجومەن و سكرتېرى نەينى و ئەندامانى ئەنجومەنى ئەفرد
بەھەند وەرېگرىت.

ئەم لىژنەيە بەرپرسە لەئىدارەى گشتى و ئىدارەى دارايى
رېڭخراۋى سۆسيالىستى ئىنتەرناسىۋنال، ھەر ئەم لىژنەيە
راسپاردە پىشكەش بە ئەنجومەن دەكات سەبارەت بە نرخى

ئەو رسومانەى كە رېڭخراۋى سۆسيالىست ئىنتەرناسىۋنال
فەرزى دەكات.

لىژنەى دارايى و ئىدارى ماۋەى خزمەتى فەرمانبەرە
سياسىيەكان پەسەند دەكات، نەصابى ياساى ئەم لىژنەيە
لەھەشت ئەندام پىك دىت و بەلايەنى كەمەۋە لەسالىكدا
دووجار كۆدەبىتەۋە.

ھەر ئەم لىژنەيە بودجەى ھەر سالىكى داھاتو دادەنىت و
دەيخاتە بەردەم ئەنجومەن.

جەۋتەم: تەمۋىل

خەرجىەكانى سكرتېرى نەينى دابىن دەكرىت لەرى
ئابوونەى ئەندامانى تەۋا و ئەندامانى راپۇرتكار و رسوماتى
ئەندامانى چاۋدىرو ھاۋكارى رېڭخراۋە بەشدارەكان و
رېڭخراۋەكانى براىەتى.

چەند دېمەنىكى

۲۳ ھەمىن كۆنگرەى SI - يۇنان - ۲۰۰۸

٢٠٠٧	سۆزان كۆمىم مەسئۇلى	بەغسىزىم و كورد	٢٣٢
٢٠٠٧	مەمەد فاتەخ	بەريۆبەردىنى كۆيۈنەوھەكان	٢٣٣
٢٠٠٧	پەشكۆ ھەمە تاھىر	شارى كەركوك	٢٣٤
٢٠٠٧	بوار نوردەين	ميرەبەدال خانى بدليس	٢٣٥
٢٠٠٧	و. شوان نەھمەد	فەلسەفە - پۇشنگەرى، فەئىدەھەمىنتاليزم	٢٣٦
٢٠٠٧	فەرزەند شەيخۆ	عەسراق، قەيرانى ئاسايش و ستراتىجىيەتتى و پەنپاتتەنەھەدى	٢٣٧
٢٠٠٧	-	نۇقەين ژمارە - ١١	٢٣٨
٢٠٠٧	ئىلاف ھەمەد ئەمىن عزيز	المقوق السىياسىة للكوررد فى الدول اللتى تضم كوردستان	٢٣٩
٢٠٠٧	لەيۋن تەرتەسكى و. عەزىز ئالانى	مىژووى شۆرشى روسيا	٢٤٠
٢٠٠٧	ويلھەلم رايىش و. ھەژار جوانپەيى	دەرونتاسى ھەماھەرى فاشىزىم	٢٤١
٢٠٠٧	مەھمۇد سەنگاوى	جاش و جىنۇسايد	٢٤٢
٢٠٠٧	مەھمەدى قازى و. عەزىز گەردى	زارا - عەشقى شوان	٢٤٣
٢٠٠٧	زانا	پوختە باسەيك دەربارەى سۆسىيال ديموكراتى	٢٤٤
٢٠٠٧	ت. د. ھاشم صالح تەكرىتى	تارىخ تەركيا المعاصر	٢٤٥
٢٠٠٧	و. ساروز نەفروزى	لەكۆرەپاندا	٢٤٦
٢٠٠٧	-	نۇقەين - ١٢	٢٤٧
٢٠٠٧	د. خەلىل اسماعىل مەھمەد	المنطقە المتنازع عليها	٢٤٨
٢٠٠٧	د. ھەمەد عەزىز	فەلسەفەى سۆسىيال ديموكراتى	٢٤٩
٢٠٠٧	مامۇستا جەعفەر	سۆسىيال ديموكراتى	٢٥٠
٢٠٠٨	مامۇستا جەعفەر	ھەريەمى كوردستان و توركيا	٢٥١
٢٠٠٨	عوسمان ھەمە رەشىد گورون	پارتى سۆسىيال ديموكراتى سويدى	٢٥٢
٢٠٠٨	حوار الفضائىة العراقىة	جالال طالبانى رجل القرار	٢٥٣

بلاوگراوھەكانى مەكتەبى بېرەھەشيارى (ى. مەكتەبى)
٢٠٠٧ - ٢٠٠٨

٢٠٠٧	بەكر صديق	عيراق، سەردەمى ساغ بوونەوھ	٢١٠
٢٠٠٧	بەكر صديق	تەريژو سەقامگىرى سىياسى و چەند لىكۆلئىنەوھەيەكە تر	٢١١
٢٠٠٧	سەريەرشتيار / مامۇستا جەعفەر	كەركوك بۆ مېژوو دەدوئەت	٢١٢
٢٠٠٧	و: كامىل مەھمەد قەرداخى	دەستور و ژن	٢١٣
٢٠٠٧	كاوھ جەلال	ژان ژاك رۆسو	٢١٤
٢٠٠٧	القاضى / لطيف مصطفي أمين	مبدأ الفصل بين السلطات و وحدتها	٢١٥
٢٠٠٧	ن. فلاديمير مينورسكى و. نەجاتى عەبدوللا	بەنچىنەكانى كورد	٢١٦
٢٠٠٧	كارزان مەھمەد	لەديكتاتۆريەوھ بۆ ديموكراسى	٢١٧
٢٠٠٧	گۆران سالىح	كەركوك لەسەردەمى دەولەتى عوسمانيدا	٢١٨
	تارىق جامباز	زمانە فەرميەكان	٢١٩
٢٠٠٧	سالار مەھمۇد	نەنفال و دادگا	٢٢٠
٢٠٠٧	-	نۇقەين - ١٠	٢٢١
٢٠٠٧	د. نورى تالەبانى	الكرد	٢٢٢
٢٠٠٧	مامۇستا جەعفەر	ھەلۆى سوور (چاپى دووھەم)	٢٢٣
٢٠٠٧	مامۇستا جەعفەر	مام جەلال	٢٢٤
٢٠٠٧	جبار سەيىد محى الدين	المدخل الى القانون الدولي الانساني	٢٢٥
٢٠٠٧	ت: غسان نەسان	الكرد اليوم	٢٢٦
٢٠٠٧	و: ناوات عەبدوللا	سەرزك وەزىرائى بەريتانىا	٢٢٧
٢٠٠٧	ئەيسامەيل شەيخ مورا	رەئىيازى لىكۆلئىنەوھ لەزانستى سىياسيدا	٢٢٨
٢٠٠٧	و: كارزان عومەر	رەئىخراوى نەتەوھەيەكگرتوھەكان	٢٢٩
٢٠٠٧	ھەمەد مەجىد عەلى	تەريژو	٢٣٠
٢٠٠٧	فەرھاد پەريال	گەنجە كوردەكان	٢٣١

۲۰۰۸	سليمان عبدوللا	لەكچىيە ھاردىيەوہ بۆ گۆردن براون	۲۵۴
۲۰۰۸	گۆران نازاد حمە	دەسەلاتى دادوہرى	۲۵۵
۲۰۰۸	ناراس فەرىق زەينەل	جەنگى دەرونى	۲۵۶
۲۰۰۸	قسم البحوث واستطلاعات الرأي	كركوك بموجب احصاء عام ۱۹۵۷	۲۵۷

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.